

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۱	پیشگفتار
بخش اول	
۵	فصل اول: اعداد اصلی
۵	۱. اعداد اصلی معین (شمارشی)
۶	اعداد ساده
۶	قسمت اول: نامهای اعداد، ساختار اعداد ساده، درست‌نویسی و ...
۱۱	قسمت دوم: نامهای ارقام
	قسمت سوم: واژه‌های <i>миллион</i> ، <i>тысяча</i> ، <i>единица</i> ، <i>ноль/нуль</i>
۱۴	<i>миллиард</i>
۱۵	اعداد مرکب (ساختار، درست‌نویسی و تلفظ اعداد مرکب) اعداد مرکب یکان دوم (از ۱۱ تا ۱۹)؛ اعداد مرکب دهگان: ۲۰، ۳۰، ۵۰، ۶۰، ۷۰، ۸۰، ۹۰؛ اعداد مرکب صدگان: ۲۰۰، ۳۰۰، ۴۰۰، ۵۰۰، ۶۰۰، ۷۰۰، ۸۰۰ و ۹۰۰.
۲۷	اعداد ترکیبی
۳۱	قسمت چهارم: ترکیب اعداد با اسامی و وابسته‌های هماهنگ <i>один</i> (مذکر)، <i>одно</i> (خنثی)، <i>одна</i> (مؤنث) و <i>одни</i> (جمع) با اسامی؛ ترکیب اعداد <i>два</i> ، <i>две</i> ، <i>три</i> و <i>четыре</i> با اسامی؛ ترکیب گروه‌های عدد و معدود (<i>окна</i>) <i>два</i> ، <i>три</i> ، <i>четыре</i> و <i>одна</i> ، <i>одна</i> ، <i>один</i> ؛ ترکیب اعداد <i>одна</i> ، <i>одна</i> ، <i>один</i> و <i>одни</i> با صفات، ضمایر ملکی و صفات فعلی؛ ترکیب اعداد <i>два</i> ، <i>два</i> ، <i>две</i> و <i>одни</i> با صفات، ضمایر ملکی و صفات فعلی؛ ترکیب اعداد <i>три</i> و <i>четыре</i> با صفات، ضمایر ملکی و صفات فعلی؛ ترکیب اعداد

- با *тысяча*، *сто*، *девяносто* الی *двадцать*، *шесть*، *пять* و غیره با اسامی.
- ۵۰ اعلام ساعت
- ۵۴ اعلام قیمت
- ۵۶ ۲. اعداد اصلی نامعین (غیر شمارشی)
- ۵۹ قسمت پنجم: مدل‌های جملات با گروه‌های عدد و معدود
ترکیب اعداد *пять*، *шесть* تا *двадцать* و *тридцать*؛ *девяносто*، *сто*... و همچنین *много*، *мало*... با صفات، ضمائر ملکی و صفات فعلی.
- ۶۴ مرور، جمع بندی، تکمیل
ترکیب اسامی با اعداد *один*، *одна*، *одно*، *одни*، *два*، *две*، *три*، *четыре*، *пять*، *много* / *немного*، *мало* / *немало*، *сколько*، *несколько*؛ کاربرد صفات *последний*، *остальной* و *равный* اعداد *первый* و *второй*؛ صفات ضمیری *каждый* و *другой* در ترکیب با گروه‌های عدد و معدود.
- ۷۰ قسمت ششم: موارد خاص ترکیب
- ۷۱ قسمت هفتم: بیان سن (چه کسی / چه چیزی چند سال دارد؟)
- ۷۴ قسمت هشتم: سیستم متریک اندازه‌گیری
- ۷۶ قسمت نهم: اسامی شمارشی (*пятак*، *пятёрка*، *тройка*)
- ۸۶ قسمت دهم: صرف اعداد اصلی
صرف اعداد *один*، *одно*، *одна* و *одни*؛ صرف اعداد اصلی نامشخص *много*، *немного*، *сколько*، *несколько* و *столько*؛ صرف ترکیب اعداد *один*، *одна*، *одно*، *одни*، *два*، *две*، *три* و *четыре* با اسامی جاندار و غیرجاندار، ضمائر ملکی، صفات و صفات فعلی؛ صرف اعداد *пять* تا *двадцать* و *тридцать*؛ صرف اعداد مرکب *۵۰*، *۶۰*، *۷۰*، *۸۰*؛ صرف اعداد *сорок*، *девяносто* و *сто*؛ صرف اعداد مرکب *двести*، *триста* و *четыреста*؛ صرف اعداد مرکب *пятьсот*

صفحه	عنوان
	<i>девятьсот</i> و <i>восемьсот</i> ، <i>семьсот</i> ، <i>шестьсот</i>
۱۱۸	تکرار و تعمیم صرف اعداد ترکیبی.
۱۲۵	۳. تکالیف پایانی
۱۲۸	فصل دوم: اعداد جمعی
۱۳۷	صرف اعداد جمعی
۱۴۰	صرف اعداد <i>обе</i> و <i>оба</i>
۱۴۳	تکالیف پایانی
۱۴۵	فصل سوم: اعداد ترتیبی
	اعداد ترتیبی یکان اول و دوم، و همچنین 20-й، 30-й، 40-й، 90-й
۱۴۶	100-й، 1000-й، 1000000-й و 1000000000-й
	اعداد ترتیبی <i>семидесятый</i> ، <i>шестидесятый</i> ، <i>пятидесятый</i> و
۱۵۳	<i>восьмидесятый</i>
۱۵۴	اعداد ترتیبی <i>сотый</i> تا <i>девятистотый</i>
	صرف اعداد ترتیبی در شمار مفرد
۱۵۸	قسمت یازدهم: اعلام زمان. بیان تاریخ
۱۶۳	صرف اعداد ترتیبی در شمار جمع
۱۶۵	قسمت دوازدهم: ارقام رومی
۱۷۲	تکالیف پایانی
۱۷۴	فصل چهارم: اعداد کسری
۱۷۹	ترکیب اعداد کسری با اسامی
۱۸۵	صرف اعداد کسری
۱۸۷	اعداد <i>полтора</i> ، <i>полторы</i> و <i>полтора</i>
۱۹۳	قسمت سیزدهم: اعلام زمان
	اعلام ساعت دقیق؛ اعلام ساعت کامل. ساعت چند است؟

(Сколько времени? Который час?)؛ اعلام ساعت ناتمام. ساعت چند است؟ (Сколько времени? Который час?)؛ اعلام ساعت کامل. کی؟ چه ساعتی؟ چه وقت؟ (В котором часу? Когда?)؛ اعلام ساعت ناتمام. کی؟ چه ساعتی؟ چه وقت؟ (Во сколько? Когда?)؛ اعلام ساعت ناتمام. کی؟ چه ساعتی؟ چه وقت؟ (В котором часу? Во сколько? Когда?)

- ۲۰۵ قسمت چهاردهم: اعلام تعداد تقریبی اعلام تقریبی ساعت.
- ۲۱۲ فصل پنجم: صفات مرکب و اسامی ساخته شده از اعداد اصلی و ترتیبی
- بخش دوم
- ۲۱۹ فصل اول: مطالب تکمیلی درباره اعداد
- ۲۶۲ فصل دوم: تستها
- ۲۹۵ فصل سوم: اعداد روسی، جدول جامع
- بخش سوم
- ۲۹۹ واژه‌نامه فارسی به روسی
- ۳۰۴ واژه‌نامه روسی به فارسی

پیشگفتار

اعداد به عنوان یکی از اجزای اصلی سخن، چه در نوشتار و چه در گفتار، کاربرد بسیار دارند. کاربرد اعداد در شمارش، اعلام زمان، تاریخ، بها و قیمت، وزن، حجم، سن، مساحت، طول و موارد مشابه دیگر، اشاره بر وسعت کاربرد آن دارد. همان‌طور که می‌دانیم، ارقام در زبان روسی شامل ارقام عربی (0, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) و رومی (I, V, X, L, C, D, M) می‌باشند و سایر ارقام نیز از ترکیب آنها حاصل می‌شوند. البته، هر یک از اعداد در زبانهای مختلف دارای اسامی گوناگون می‌باشند.

با توجه به اینکه اعداد در زبان روسی در یادزهای (حالت‌های) فرعی صرف می‌شوند، فراگیران زبان روسی برای صرف و بیان اعداد همواره با مشکلات بسیاری روبه‌رو هستند. تاکنون نیز کتابی به صورت اختصاصی در این زمینه برای دانشجویان فارسی‌زبان تألیف و یا ترجمه نشده است و تنها در تعداد محدودی کتاب جامع دستور زبان روسی، آنهم فقط در بخش کوتاهی به عدد و صرف آن، و یا به صورت پراکنده به کاربرد آن اشاره شده است. متن روسی کتاب توسط الوینا سرگئی‌یونا کاتوییتسکایا، استاد دانشگاه دولتی مسکو (ام. گک. او.)، که مسئولیت آموزش زبان روسی به خارجی‌ان را به عهده دارند، نگاشته شده است. این کتاب در حال حاضر به عنوان منبع اصلی در مبحث اعداد به حساب می‌آید. بنابراین نیاز به ترجمه چنین اثری درباره اعداد و چگونگی صرف و ساخت آنها و کاربردشان برای دانشجویان فارسی‌زبان رشته زبان و ادبیات روسی، لازم و ضروری به نظر می‌رسید. همچنین، با توجه به نیازهای علمی و فرهنگی دانشجویان ایرانی، در کتاب حاضر پاره‌ای از عبارات متن اصلی کم و یا در برخی موارد مطالبی به آن اضافه شده است.

در کتاب، مقوله عدد به‌طور مفصل بیان گردیده و مواردی از قبیل دسته‌بندی اعداد در زبان روسی، درست‌نویسی اعداد، چگونگی ساخت و صرف آنها در یادزهای فرعی مختلف، کاربردهای مختلف آنها و بسیاری نکات مهم دیگر در قالب توضیحات دستوری و

تاریخی، جدولها، تمرینها، تکلیفها، تستها و ضمائم مختلف آورده شده است. یکی دیگر از موارد مهم ارائه شده، قرار گرفتن ضربه بر روی کلمات در قسمتهای مورد نیاز در متن کتاب است.

کتاب شامل سه بخش است. بخش اول به دسته‌بندی اعداد، چگونگی صرف و ساخت، درست‌نویسی و کاربرد آنها می‌پردازد و شامل پنج فصل: اعداد اصلی (کیفی)، اعداد جمعی، اعداد ترتیبی، اعداد کسری و صفات و اسامی ساخته شده از اعداد اصلی و ترتیبی می‌باشد.

بخش دوم به ضمائم اختصاص دارد که شامل سه فصل است. فصل اول به مطالب تکمیلی درباره آموزش اعداد و ارائه متنهای مختلف به صورت تمرین برای یادگیری بیشتر دانشجویان پرداخته است. در فصل دوم نیز تستهای موضوعی در ارتباط با اعداد موجود در متنهای فصل اول ارائه شده است. در فصل سوم نیز جدول جامع اعداد آمده است.

بخش سوم که به ترجمه اضافه شد، به واژه‌نامه اصطلاحات اعداد و برخی عبارات کلیدی و کلیشه‌ای در کتاب به زبان روسی با معادل فارسی آنها و همچنین علائم اختصاری موجود در کتاب، اختصاص داده شده است. طرح جلد این کتاب از طرح روسی آن اقتباس شده است.

تلاش شده است تا با ترجمه این کتاب گامی در جهت رفع نیازهای آموزشی فراگیران زبان روسی در مبحث اعداد برداشته شود.

در اینجا لازم می‌دانیم مراتب سپاس خود را از آقای دکتر حسین غلامی عضو محترم هیئت علمی دانشگاه تهران و همچنین آقای مهندس محمدحسن نقوی که در یافتن معادلهای اصطلاحات ریاضی و همچنین صفحه‌بندی کتاب ما را یاری کرده‌اند، ابراز نمایم.

در پایان از خوانندگان و پژوهشگران گرامی تقاضا می‌کنیم با نقطه‌نظرات و راهنماییهای ارزشمند خویش ما را در زدودن کاستیهای موجود در کتاب یاری نمایند.

مترجمان

بهار ۱۳۸۷